

753 Ford Køln. Historien om vogn 753.

Kranvogn, Ford Køln ZR 753.

Genstand 8009 M1 Z MZR.

Stationeringer:

1960. Indkøbt/bygget.

1960. Til Aalborg. UH 77.369

1962. Til Nibe.

1962. Til Hobro. VV 77.282

1963. Til Hobro, Falck.

1970. I Hadsund, Falck, ombygget til Drejestige.

1979. I Aalborg, Falck, ombygget til skumtender. CJ 52.756

1995. Museumskøretøj. Udstillet på Gavnø.

2000. Til Zone-Museet, Holbæk.

2002. Solgt.

2011. Generhvervet. Indrettet til studenterbil. ST 92.958

2015. Til SAVO for genopbygning til kranvogn.

2017. Til Randers for færdiggørelse.

.....
1960. Aalborg. Intet foto.

1962. Nibe. Intet foto.

Motiv 3542

1962. Hobro.

Motiv 11.422

1963.

Falck-Zonen, Hobro.

Motiv 99.275

1970. Falck-Zonen, Hadsund. Bygget om til drejestige.

Motiv 99.276

1979. Falck, Aalborg. Ombygget til skumtender.

Motiv 91.937

Ant. 1986 - 1988. Udgået af drift. Udstillet på Gavnø.

Motiv 91.936

30-04-1988. Lånt af st. Helsing. Udstillet hos den lokale Ford-forhandler blandt ældre Ford-vogne.

Januar 2000. Falck tynder ud i museumsvognparken og forærer 753 til Zone-Museet som gave.

GTH 129/9, img 171

09-02-2000. Afhentet Weaver-kran til opbygning af vogn 99012, Ford A kranvogn, Nyvang. 753 ses i baggrunden som nylig modtaget. Har endnu brandkarossen på.

Hvad skal vi med den ? - Zone-Museet havde ingen anelse om at det var en ægte ZR-vogn.

11-03-2000. Bestyrelsesmøde. Referat:

Klausul på gaven: Må ikke sælges. Falck-markering fjernes. Frederik Madsen vil meget gerne have den væk fra grunden. Stemning for at restaurere den til kranvogn, gerne med Eskildstrup-kran, eller måske blot som studenterlastvogn. Dens videre skæbne skulle vente til efter sommeren på grund af andre projekter. Prøver at finde et sted til opbevaring.

11-11-2000. Bestyrelsesmøde. Referat:

Skal den laves til studentervogn ?

Frederik Madsen oplyste at Falck muligvis ville overdrage Eskildstrup-kranen fra Falck-Museets Unimog, hvis vi selv foretog udskiftningen. Derefter enighed om at lave den til kranvogn.

08-02-2001. Bestyrelsesmøde. Referat:

Dens skæbne afhang af andre muligheder. (Steyr ZR 903, Aabenraa er måske fundet)

15-05-2001. Bestyrelsesmøde. Referat:

Laves til studenterlastvogn. Gøres foreløbig i Holbæk.

Brandkarossen fjernes.

Motiv 14.247

09-06-2001. Generalforsamling Zone-Museet. Brandkarossen er fjernet.

Har start-problemer.

Transporteres til Ruders Diesel i Herlev, som gratis lover at gøre den køreklar.

Henstår længe på værkstedet i Herlev under reparationen.

21-08-2001. Bestyrelsesmøde,

Dagsorden: Den skal laves til studentervogn til afløsning af kranvogn 389. Vi har nu fået startet den op og går i gang med at lave bremses i løbet af foråret. Forslag til hvordan vi får bygget studenterlad, efterlyses.

Referat: Denne vogn er under restaurering til studentervogn. Arbejdet fortsættes i museets eget regi.

09-04-2002. ZRV Bestyrelsesmøde.

Dagsorden: Vogne, hvad gør vi ? Det er nu vedtaget at afhænde denne vogn.

Salgsbestræbelser er ikke lykkedes men fortsætter.

Referat: Salgsbestræbelserne var ikke lykkedes, men fortsætter.

17-09-2002. ZRV Bestyrelsesmøde.

Referat: Ford Køln-sprøjte var solgt for kr. 8.000,00 (Køber fremgår ikke)

2003. Den er nu lavet til veteranlastvogn tilhørende Preben Bruhn i Jegerup ved Vojens.

Frederik Madsens bedrøvelige beretning i Zone-Nyt nr. 47:

Om en Zone-bil der blev solgt af Zone-Museet

Da vi for mange år siden var nogle tosser, der satte os for at etablere et Zone-Museum, var et af vores mantra at skaffe nogle Zone-biler til museet. Vi vidste, at der var en Bedford Sprøjte i Helsingør (ZR 376) og at Falck-Museet havde Bedford-sprøjten fra Nakskov (ZR 263) men ellers var vi ret blanke. Den første vogn, der kom inden for rækkevidde, var Bedford-kranvognen fra Kværndrup (ZR 389), som egentlig blev fundet af Redningshistorisk Forening, der ikke som jeg havde adgang til Statens Studielån og som derfor ikke havde råd til at købe den. Vi mente også at vide, at en Chevrolet-ambulance der stod hos Falck i Greve, og som senere blev foræret til Politihistorisk Museum, stammede fra ZR, og så-

dan blev der udkæmpet de utroligste kampe for at skaffe Zone-biler, intet middel blev skyet, himmel og jord blev sat i bevægelse når en bil dukkede op, og langt de fleste, om ikke alle, kampe blev vundet på den yderste dag, ofte på et økonomisk ret så usikkert grundlag. I dag er resultatet, at vi står med 12 originale enheder fra ZR, et resultat vi kan være stolte af og glade for.

I betragtning af alt dette, alle disse kampe, er der måske læsere der forestår, hvordan den følgende historie kan få det til at løbe koldt ned af ryggen på mig, hvordan jeg somme tider kan vågne om natten og tænke: Hvor dum har man lov at være?

Historien begynder i 1999. Falck er ved at rydde sit leger af veteranbiler,

alt skal tilsyneladende væk, og jeg bliver spurgt, om vi er interesseret i noget. Da Zone-Museet ikke interesserer sig for Falck-biler, siger jeg, at vi godt kan bruge en ikke så brugt brandbil, som kan bygges om til studentervogn, og uden at nærmere aftales, står der en dag i januar 2000 på gårdspladsen på Zone-Museet i Holbæk en flot Ford Köln automobilsprøjte, et køretøj jeg udmærket kender fra Falck-Museets tidligere udstilling på Gavnlø.

Da jeg ved at ZR har haft sådanne kranvogne, falder det mig naturligvis ind, at der kan være tale om en Zone-vogn, som Falck har bygget om. Jeg modtager vognens papirer fra Falck, men intet sted står der, at den stammer fra ZR, hverken toldattest eller an-

det tyder på det. Der bliver ikke taget billeder af den, og der bliver intet bragt i Zone-Nyt om Falcks gave. Bilen betragtes som en uinteressant Falck-bil.

Med henblik på at få vognen bygget om til studenterkørsel bliver vores beskæftigelsesprojektfolk i Holbæk sat til at fjerne brandkarosseriet. Der er problemer med at få vognen til at starte, men en dag kommer der en gæst på museet, som har autoværksted i Herlev, Ruders Diesel, og den kommer derfor på en Falck-bil til Herlev. Mens den er der, får Ruders Diesel lavet en ny brochure, og se hvad der pryder forsiden!

Ruders Diesel beholder bilen temmelig længe, så vidt jeg kan se af akterne får vi den først tilbage i begyndelsen af 2001, og på dette tidspunkt er Zone-Museet sådan nærmest under opløsning. Det er endnu ikke formelt besluttet at lukke og slukke, men jeg er begyndt at tale om at museet ikke kan fortsætte under mit domæne, og vi har slet ikke ressourcer til at tænke på opbygning af en ny studentervogn.

Resultatet er, at det besluttes at sælge diverse ikke-Zone-køretøjer vi har opmagasineret, og i september 2002 sælges bilen til en privatmand i Vojens, som allerede i 2003 kan præsentere en flot restaureret Ford Köln lastbil på sin hjemmeside.

Så langt så godt, jeg glemmer alt om bilen, indtil jeg 6. juli 2008 modtager en mail fra vores medlem Ivan Sejersen, som har trådt sine barnesko hos ZR Hobro.

Ivan skriver: "Hej Frederik! Jeg har været til et møde, hvor også Hans Henrik var til stede vi kom til at tale om den Ford Kölner stigevogn fra st. Hadsunds fortid. Hermed fortiden om denne vogn. Vogn 753 Ford Kölner kranvogn starter som ny på st. Aalborg, en kort tur til Nibe og så til Zonen i Hobro. Efter sammenslutningen kommer den til Falck/Zonen st. Hobro, hvor den skal køre med fejlblad efterløber Falck Schmidt, da det er den første kranvogn med dieselmotor. Omkring oktober 1963 udgår den som kranvogn, der bliver købt en ny Bedford J6 af G/M forhandler Himmer og Madsen Randers. St. Hobro flytter kran og spil fra vogn 753 over på denne. Ford Kölneren bliver flyttet til st. Hadsund, hvor den får en stige bygget på fra en gammel åben Chevrolet stigevogn. Den får bygget noget hydraulik på stigen. Vognen kører til omkring 1970 hvor st. Hadsund får en ny 18 m. påhængsstige. Kölneren

flyttes så til st. Aalborg, hvor den bygges om til skumtender. Det er historien om denne vogn. Jeg har også talt med fhv. stationsleder Aage Back st. Hobro. Med venlig hilsen Ivan Sejersen."

Kan I se det for Jer? Det går op for mig, at jeg i regi af Zone-Museet har solgt en vaskeægte Zone-bil ud af samlingen.

I de mellemliggende år er det lykkedes at finde flere oplysninger om ZR's biler, ikke mindst via Falcks arkiver, og der er noget der stemmer med Ivans oplysninger, men også noget der ikke stemmer.

Jeg skriver således til Ivan 17. juli 2008: "Kære Ivan. Jeg kan se at vi modtog bilen fra Falck i 2000. På toldattesten stod Falcks Redningskorps Aalborg A/S, fortoldet første gang i Ringsted 1. september 1960. Det fremgik også, at den var toldbehandlet i Hadsund 24. marts 1964 som "ladvogn med stige". Alle seks Ford Köln som ZR modtog kom via Ford i

Ringsted, formentlig pga. Neumann. I september 2002 solgte vi bilen. Forinden havde jeg undersøgt, om det var en gammel Zone-bil, men jeg kunne ikke få det bekræftet ud af papirene, hvoraf det så ud som om, at den udelukkende havde kørt ved Falcks Redningskorps fra den blev indkøbt i 1960. Imidlertid har jeg i de mellemliggende år fået fat i nogle gamle bogføringslister fra ZR. (De ligger på nettet under de enkelte vogne). Heraf fremgår, at ZR får vognen leveret via Ford i Ringsted i september 1960, hvilket stemmer med toldattesten! Men det som så er besynderligt er, at vogn 753 i følge bogføringslisterne sælges igen i januar 1964 og dermed glider ud af korpsets vognpark. (Du kan kan nævnt finde regnskabsarket på nettet). Ringsted september 1960 passer med, at det er en af de seks Ford Köln ZR modeltog (751, 752, 753, 754, 755, 756), men oplysningen om at den blev solgt i 1964 stemmer ikke. Hvad tror du forklaringen kan være?"

Ivan svarer 21. juli 2008: "God Aften! Forklaringen må være vognen bliver afmeldt i 1963, da den udgår som kranvogn, så bliver den toldbehandlet

som brandvogn, da får den lavet nye papirer og det er Falck i Ålborg, der så kommer til at stå som ejer af køretøjet og det sker jo i 1964. Med venlig hilsen Ivan."

Jeg skriver tilbage til Ivan, at det jo altså fremgår at vognen blev solgt, men Ivan er urokelig, da jeg møder ham på Falck-Dagen i august 2008: Det er Vogn 753 fra Hobro der blev bygget til skuntender i Aalborg, og som endte på Falck-Museet.

Never mind, alt tyder på at Ivan har ret i, at bilen, der i 2000 stod på min gårdsplads, var fra ZR, for toldbehand-

lingen september 1960 stemmer med ZR's bogføring. At der så muligvis blev byttet om på numrene, så det var en af de andre kranvogne, der blev solgt i 1964, eller om "solget" dækker over, at bilen kom til Falcks Redningskorps Aalborg A/S, er underordnet. Det er en gammel Zone-bil, hvor svært det end er at erkende, har jeg begået en brøler af rang ved ikke at undersøge sagen ordentligt, da bilen ankom til os i 2000.

Intet er dog endnu tabt. Bilen eksisterer trods alt stadig, og måske vil ejeren en dag afhænde den.

Billede af 753 i brochure fra Ruders Diesel, Herlev

Dette var dengang det eneste billede af 753 der fandtes fra Zone-Museets korte ejerskab.

Marts 2011. Preben Bruhn har den nu til salg, og ZRV har i flg. gl. aftale førsteretten til et evt. køb.

11-04-2011. Tur til Jegerup. Frederik Madsen, Poul Wissing og Georg Tegne-Hansen.

Den beses, købes og tages med hjem til Nyvang. Beretning om turen kan ses i Zone-Nyt nr. 55.

GTH 2011/04, IMG 0385

IMG 0386

13-04-2011. Lastbil ST 92.958, ex Preben Bruhn, Jegerup. Nylig ankommet til Nyvang.

Indtil videre kan den ved let ombygning bruges som studenterlastbil.

Hvor kan man mon finde en Eskildstrup-kran til den ?

Undersøges om kranen fra 754 stadig skulle eksistere på Bornholm.

Kontaktet tidligere stationsmekaniker Arne Kofoed, Rønne.

08-05-2011.

Arne Kofoed, Rønne har ringet til Georg Tegne-Hansen angående Eskildstrup-kran:

Har selv ophugget 754 da den udgik den 11-11-1977 efter 217.810 km. Efter ordre fra Falck skulle kranen skæres i stykker så den ikke kunne genbruges af konkurrenter !

Nogle af krandelene fra 754 findes endnu. Kan overtages kvit og frit.

Findes hos Bornholms Maskinsamling, v/ Ole Peter Hansen, Kirkedalsvej 25, 3790 Hasle.

Kan arrangeres på en palle. Besked om det har interesse kan gives til Arne Kofoed.

Tak for tippet, vi afventer og ser om der skulle være andre muligheder.

17-06-2011, og igen den 17-09-2011.

Telefonisk kontakt med Dansk Limousine Center, v/ Solveig Green, Stenlillevej 104 N, 3660 Stenløse.

Hun var nu ejer af Unimog-kranvognen fra Falck-Museet som netop var monteret med Eskildstrup-kran.

Forespurgt om mulig overtagelse af dens kran. Vi kunne eventuelt foretage arbejdet med at bytte den ud med en anden kran. Svaret var et definitivt ... nej.

Besked til Arne Kofoed, Rønne. Vi vil gerne overtage krandelene fra 754.

IMAG 0450-0452-0453-0454.jpg

20-09-2011. Nyvang. Chassis ryddet. Studenterlad bygges.

Motiv 14577

Motiv 14577

24-09-2011. Bornholms Maskinsamling, Hasle. Krandele fra 754 findes frem og klargøres til afsendelse.

GTH IMG 474

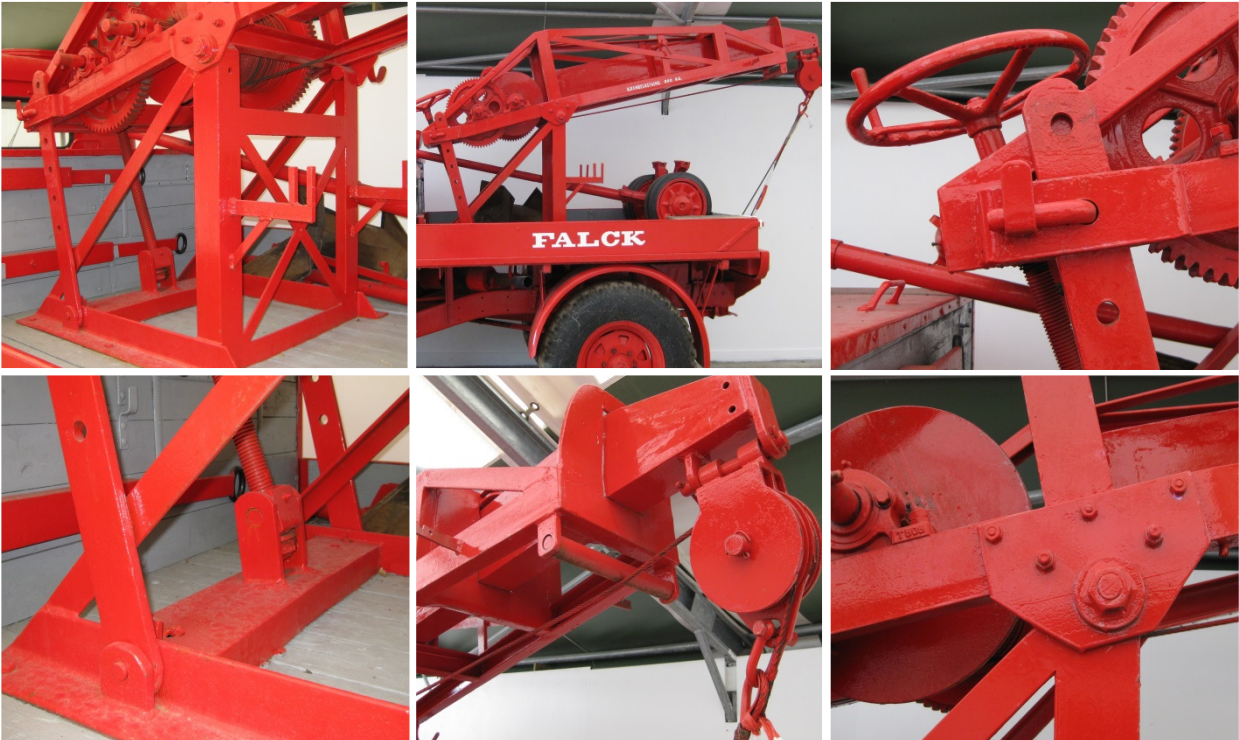
IMG 475

27-09-2011. Krandele afhentet i Fragtmandshal af Georg Tegne-Hansen og kørt til DTM og opmagasineret.

15-10-2011.

Frederik Madsen og Georg Tegne-Hansen besøgte Dansk Limousine Center i Stenløse efter aftale.

Der blev taget en masse billeder, 27 stk. og noteret nogle hårde mål af kranen.

Ud fra alle disse billeder og mål kunne der så laves en tegning til brug for en rekonstruktion.

DSC 01214.tif

DSC 01199.tif

29-11-2011. Studenterrigging næsten færdig og klar til maling.

Motiv ?

01-07-2012. ZR-Hjemmeside. Klar som studentervogn, med markering Zonen Nyvang.

IMG 1781.JPG

30-06-2012.

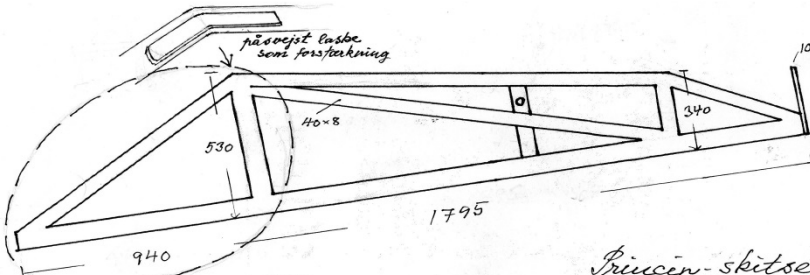
Studentervognene er netop hjemvendt som pyntede efter studenterture.

13-12-2013. Frederik Madsen har været i kontakt med SAVO, Industriparken 1, 9530 Støvring
De regner med at kunne påtage sig opgaven, blot de får nogle tegninger og fotos m.v.

2013. Lavet tegninger af Eskildstrup-kran.

Blot nogle primitive skitser med alle relevante mål, og beskrivelse af de forskellige jernprofiler.
Sammen med billedserien måtte det være en tilstrækkelig forklaring til en erfaren smed for at kunne bygge en replika af kranen.

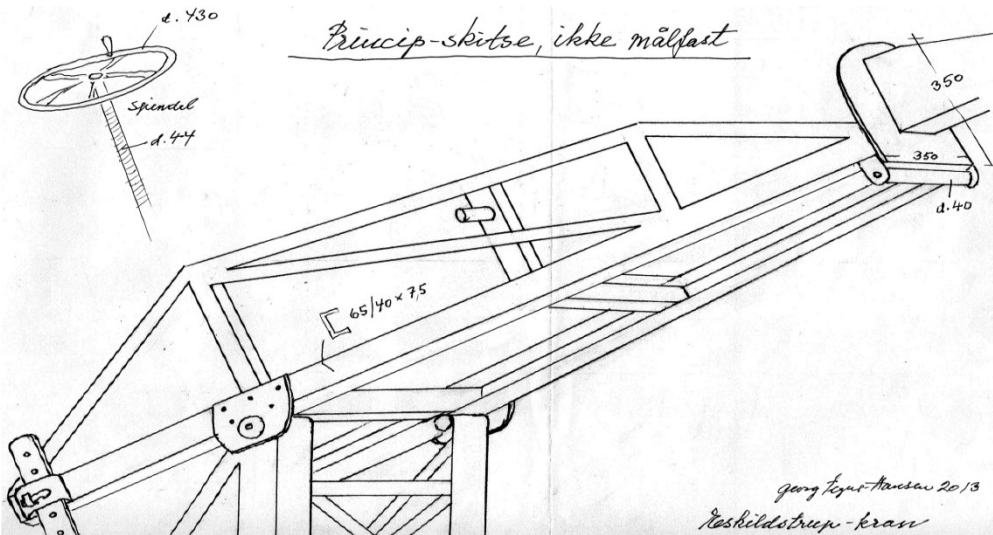
19-02-2014. Krandelene sendt med fragtmand til SAVO, i flg. aftale.

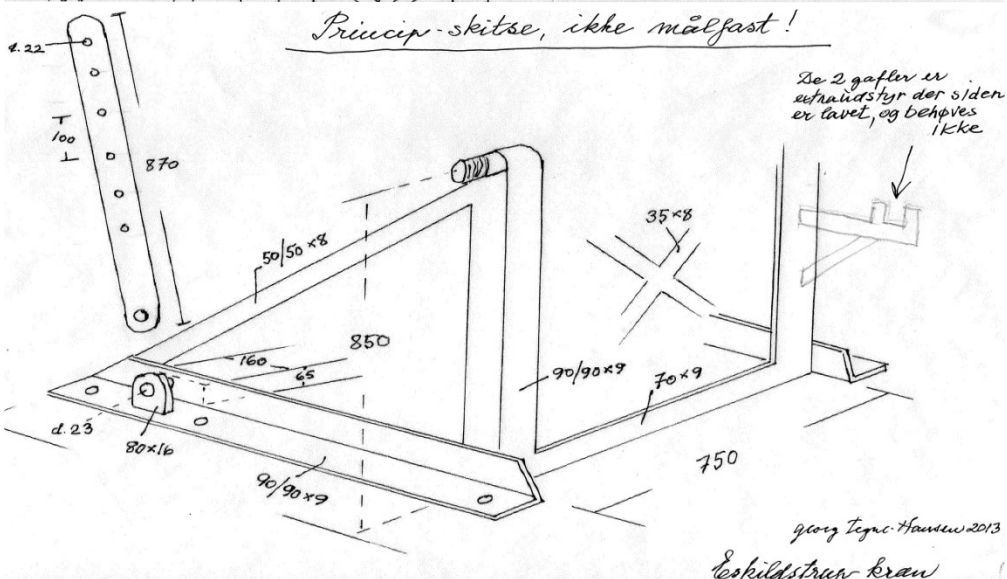
Princip-skitse
ikke målfast

Denne sektion, incl. kranpil, haves.
Den har dog været ændret til andet brug, og derfor mangler
hele spindel funktionen til at hæve/sænke kranen.
Kranens forlænger haves også, men spidsen er ændret til andet brug,
så wireblokkene mangler.
Se vedlagte billeder.

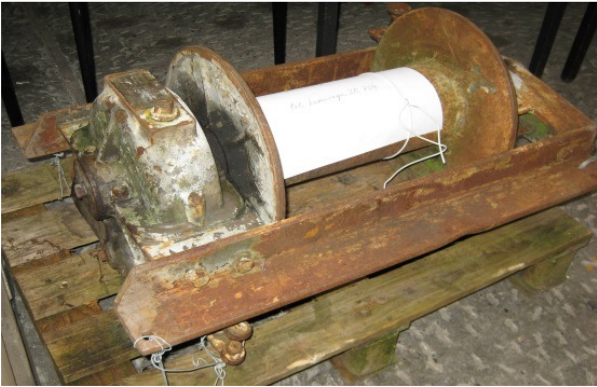
Georg Tegne-Hansen 2013
Løskildstrøm-kran

Georg Tegne-Hansen 2013
Løskildstrøm-kran

Georg Tegne-Hansen 2013
Løskildstrøm-kran

GTH 2014-02/121

2014-02/122

21-11-2013. Spil ankommet fra Skørping. Skaffet af Frederik Madsen? Opmagasineret på Teknisk Museum.
2015. Spillet bragt til Nyvang for senere at komme med 753 til SAVO.

167.tif

172.tif

29-03-2014.

Besøg hos SAVO, Frederik Madsen og Georg Tegne-Hansen. Taget 7 billeder. Krandele var ankommet fra Teknisk Museum. Forevist tegninger og billeder for værkfører Gert Nielsen som skulle stå for opbygningen.

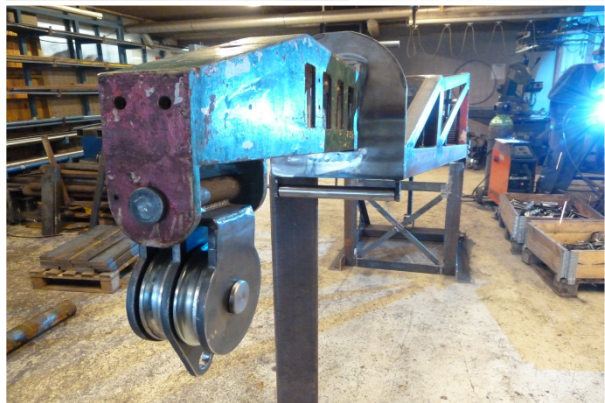

IMGP1606

IMGP1601

06-10-2014. Mail fra SAVO. Vedlagt 7 stk. foto. Kranen er snart færdig.

SAVO, 20-11-2014. P1010195 P1010198 P1010191 P1010196 P1010197 P1010186 P1010190 P1010192.tif

20-11-2014. Besøg hos SAVO. Frederik Madsen og Georg Tegne-Hansen. Taget 14 billeder. Kranen er færdig. Forevist af direktør Morten Christensen og værkfører Gert Nielsen.

IMG 1168. jpg

IMG 1169 . jpg

08-11-2015. Nyvang. Taget 3 billeder. Studenterladet er fjernet fra chassis.

IMG 1145 - IMG 1146 - IMG 1145 - IMG 1151 JPG.

01-12-2015. Nyvang. Taget 23 billeder. Vognen læsset med dele, og er klar til afgang til SAVO.

IMAG 1062.jpg

13-12-2015. Vognen kørt fra Nyvang til SAVO. Frederik Madsen og Georg Tegne-Hansen.
Her på færgeren Odden / Ebeltoft. En frygtelig køretur til SAVO. Havde flere bremsesvigt undervejs !

IMG-0623, IMG-0625, IMG-0627, IMG-0630.JPG

09-02-2016. Besøg hos SAVO. Frederik Madsen. Taget 7 billeder. Kranen er sat på. Bagkofanger færdig.

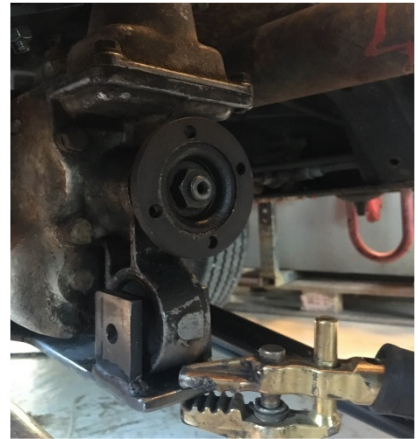
402.JPG

393.JPG

395.JPG

396.JPG

28-11-2016. Besøg hos SAVO. Frederik Madsen og Randers-folk. Taget 14 billeder. Spil under montering.

6956327

2919737

2217244

25-01-2017. Falck transporterer den fra SAVO og til Randers. Taget 5 billeder.

Hermed slutter jeg med hvad jeg kunne skrive om 753, ud fra hvad jeg ved, og hvad der fandtes i dens arkivalier. Resten, omfattende dens videre tid i Randers, kender jeg ikke så meget til.

Det er nu op til Randers-gruppen at forfatte hvad der videre er sket med den.

Vognen er en museumsgenstand der formentlig skal bevares langt ud i fremtiden, og bør derfor have en omhyggelig nedskrevet historie omhandlende dens aktive liv, udrangering og ikke mindst dens restaurering og de problemer, der her under løbende, har været med reparationer og fremskaffelse af nødvendige reservedele.

04-09-2021

Georg Tegne-Hanssen

Denne beretning, Dokument, * 753 Ford Køln * bliver indtil videre stående på min skærm.
Alle vognens arkivalier findes i rødt ringbind ” 753 KRANVOGN, FORD KØLN / GENSTAND 8009 M1 MZR.
Kan overlades til Randers-gruppen ved lejlighed.

Modtaget fra Georg Tegne-Hansen via Dropbox 10. oktober 2021. Placeret i 6.1.753 under denne dato